

Møte 18. mai 2026

«Formuesskatten og veien til Sveits»

President Arnulv åpnet møtet med å minne om neste møte 8. juni vil være klubbmøte med tema Rekruttering av nye medlemmer.

3-minutt var v/ Arne Ø. Skogfinnene var en folkegruppe som migrerte fra omkring 1580 – 1640 fra Finland over Bottenviken til Sverige og videre til Norge. De tok med seg en kultur med svedjejordbruk. Dette er en eldgammel jordbruksmetode der skog eller vegetasjon hugges, tørkes og brennes for å dyrke korn og andre matvekster i den næringsrike asken. Svedjebruket dyrker i færre antall år enn den tidsperioden de samme områdene overlates til naturlig gjenvækst. Bruksformen krever derfor store arealer med skog og har derfor etter hvert gått ut av bruk. Skogfinnene i Norge fikk sitt eget museum i 2025. Skogfinnenens dag er 21. juni.

Ivar Harms Stendahl var kveldens foredragsholder. Ivar er økonomiutdannet i Sverige (Gøteborg og Karlstad) med spesialfag i svensk skatterett. Etter en skiferie i Sveits ble han begeistret for landet og arbeidet og var bosatt der i nærmere 20 år, dels som bedriftsleder og dels som næringsutviklingskonsulent. De siste 25 år har han vært bosatt i Norge.

Stendahl startet med at formueskatt var først og fremst et kontroversielt politisk tema. I en tradisjonell politisk høyre/venstre-akse kan vi si at venstresiden vil ha formueskatt med begrunnelsen at det omfordeler rikdom. Høyresiden vektlegger heller at formue gir mulighet for investeringer og innovasjon og vil ikke ha formueskatt. Norge er et av få land Innen OECD som innkrever formueskatt – for øvrig sammen med Sveits. Sverige avviklet formueskatt i 2007. Det er imidlertid store ulikheter i satser og innslagspunkt mellom. I Norge ilegges formueskatt på netto skattbar formue fra 1,9 mill NOK. I andre land er innslagspunktet vesentlig høyere (typisk 25 mill eller høyere). I den politiske debatten hevdes det at formueskatt er nødvendig fordi bedriftseiere eller vil være «null-skatteyttere». Slike argumenter bygger på feil fakta. Inntektsskatt og bedriftsbeskatning forutsetter faktisk netto lønn eller overskudd. Formueskatt regnes imidlertid av bedriftens eller den private egenkapital og forfaller om bedriften eller skatteyteren har underskudd eller er uten inntekt. Formueskatten er også konkurransevridende siden utenlandske eiere ikke betaler formueskatt..

Skatteflytting til Sveits begynte for alvor i 2022. I dette året ble det gjort endringer i skattegrunnlaget og satsene for formueskatten. Inntil 2024 var man skattemessig fristilt fra Norge etter 5 år. Fra 2024 er exit-skatten endret og forfaller i løpet av 12 år. De fleste skatteflyktninger beholder sine firmaer etc. i Norge, slik at de fortsatt vil betale f.eks. selskapsskatt til Norge. Gevinsten ved flytting kan være betydelig. Som eksempel nevnte Stendahl en gründer som hadde blitt ilagt en formueskatt på sitt oppstarts firma på 17 mill NOK. I Sveits betaler han tilsvarende NOK 400 000.

Så hvorfor er Sveits spesielt attraktivt for skatteflyktninger? Først og fremst pga forutsigbarhet og trygghet. Sveits er et politisk stabilt land. Det er en robust skatteavtale mellom Norge og Sveits som

garanterer at man ikke betaler skatt til Norge så lenge man er skattemessig bosatt i Sveits. På den andre siden må det tas i betraktning at Sveits er et forbund av selvstendige kantoner med til dels store ulikheter seg imellom. Dette gjelder også skattesystemene. Det er derfor ikke likegyldig hvor man bosetter seg. Flere store advokatfirmaer har spesialisert seg på flytteprosess og lokale tilpasninger. Kulturelt kan det være utfordrende å flytte til Sveits. Sveitsere er generelt ganske forbeholdne og landet har 3 ulike språk/kulturer som de er meget bevisst. For øvrig er skandinaver generelt vel ansett.